

Előfizetési árak:
 helyben, vagy postán küldve:
 Egész évre . . . 10 frt - kr.
 Félévre . . . 5 - -
 Negyedévre . . . 2 - 50 -
 Egy órára . . . 1 - -
Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (Főter 1828. sz.) barmintva küldendő.

Előfizethető helyben:
 Felelős K. Lajos könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban. (Főter 1828. sz. alatt.)

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELESEL.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többzetű hirdetések alkalmán jutányos áron vértnek fel. Helyszíni díj minden külön bejelölésért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr.

Nyitási közlemények minden petit sora 30 krajczár.

Hirdetések felvételnek a szerkesztőségben és kiadóhivatalban. Főter 1828. sz. alatt.)

Köziratok nem adatk vissza.

Kossuth a házassági javaslatról.

Kossuth Lajos a következő levelet intézte Hely Ignác képviselő urhoz:

Turia, via dei Mille 22.
1894. febr. 17-én.

Kedves barátom!

Reményem, nem csak nem kívánja, de nem is óhajtja, hogy én, az erejéből kimerített, nagyon lassan lábadozó s még mindig szenvedő öreg ember belekeveredjem a pártviszályokba, melyek Magyarországon már valóban nagyon is különös alakot öltenek; de az önök pártjában legközelebb előfordult mozzanatokról akként vagyok értesítve (magam lapokat már rég óta nem olvasok), hogy az én nevem sem hagyatott ki s reám oly módon történt hivatkozás, hogy ellene tiltakoznom kell. Akként értesülök ugyanis, hogy az önök pártjában van egy töredék, amely a polgári házasságra s vele kapcsolatos javaslatokra vonatkozó reformjavaslatok megbuktatásával akarja a miniszteriumot megbuktatni s ha ez ellen az én tavalyi levelemre történik hivatkozás, melynek lényege abban összpontosítható, hogy a piszkos furdóvízzel nem kell a gyermeket is kiönteni, azt felelik, hogy én akkor nem tudtam, hogy a polgári házasság törvényjavaslatának elvagy el nem fogadásától függ a kormány sorsa, most azonban bizonyosan másként gondolkodom, mert miután a miniszterium a kabinetkérdést vetette fel, a kormány javaslatának elfogadása annyit tenne, mint bizalmat szavazni a kormánynak, amit pedig önök elvtagadás nélkül semmi közösügyes kormánynak nem tehetnek.

Nekem úgy látszik, hogy ezen eszméjársban zavar van. Megszavazni a polgári házasság s vele kapcsolatos ügyekben a kormány által előterjesztett törvényjavaslatot nem annyit tenne, mintha önök bizalmat szavaznának a kormánynak, hanem csak annyit, hogy szavazatukkal hozzájárulnak azon szabadelvű reformok megvalósításához, amelyeket maguk sürgettek.

De említve volt, hogy én az ország közjogi függetlenségére törekvést nyilatkoztattam pártjuk oly elsőrendű hivatásának, melynek mindent alá kell rendelni, de azt semminek, ennek útjában áll a közösügyes miniszterium, azt tehát minden áron meg kell buktatni. Most úgy véli pártjuknak egy töredéke, hogy a kormánypártban beállott szakadás folytán erre kilátás és alkalom van, azt tehát meg kell ragadni, annyival inkább, mivel úgy hiszik, hogy nem csak magát a kormányt, hanem magát a kormánypártot is szét lehet robbantani.

Én természetesen kívánom, hogy minden közösügyes alapon álló miniszterium megbukjék, miszerint az Ausztriával közös államjog tarthatatlansága tényleg konstátálva legyen Magyarország történetében; de mindig azon nézetben voltam, vagyok és leszek is, hogy erre az önök pártjának nem a szabadelvűség feláldozásával, hanem ahhoz tántoríthatatlanul ragaszkodva kell törekednie. Ily értelemben nyilatkoztam tavaly azon levelemben, mely széles körben tetszéssel, helyesléssel találkozott.

Ezt az álláspontot az önök pártja elengedhellen köteletségének tartom, — melyhez ragaszkodnia kell, minden tekintet nélkül arra, hogy e ragaszkodás minő befolyást gyakorolhat egy vagy más miniszterium hivatalos állására. A belügyi reformok kérdésében nem az elveket kell a miniszteri kérdésnek alávetni, hanem ezt amazoknak s ha a mi-

niszterium olyan belügyi reformot akar behozni, amely elvben és irányban a közjogi ellenzék nyíltan vallott elvével és irányával találkozik, azt a közjogi ellenzéknek támogatnia kell, akárminő befolyással legyen is e támogatása a miniszterium hivatalos állására. Ami a közjogi ellenzék szabadelvű álláspontjának megfelel, azt el kell fogadnia, ha magától az ördögtől jönne is.

Ennyinek kijelentésével önmagamnak tartoztam azokat a dajkákat, akik a furdóvízzel a gyermeket is kiöntik, ma is, mint tavaly és mindig oda kívánom, ahol a bors terem.

Azt is hallom, hogy vannak pártjukban olyanok, akik minden kigondolható eszközzel arra hatnak, hogy a párt a házassági reformjavaslat ellen szavazzon s a kormány egyenesen ebben a kérdésben buktattassék meg és erre fejeződik el a Horvátországgal való viszony, mely kizárja az anna' belügyeibe avatkozást, másrészt az az aggodalom használatik, hogy mi történik, ha amiatt, hogy Ausztriában más, Magyarországon is más házassági jog lesz érvényben, oly helyzet áll elő, hogy Ausztriának más lesz a törvényes trónörököse, mint Magyarországnak?

Egészségi állapotom nem engedi, hogy tüzetesen nyilatkozhassam.

Csak pár megjegyzésre szorítokom. Először a mi Horvátország autonómiáját illeti, figyelembe tartandó, hogy az a bizonyos fehér lap, melyet bizony nem volt bölcsesség feltalálni, nem mindenre terjed ki. Horvátország nem külföld. Ki van mondva a törvényben, hogy Magyarország s Horvát-Szlavon- és Dalmátországok egy és ugyanazon államközösséget képeznek mind az osztrák császár, magyar királyi országlása alatt álló többi országok, mind más országok irányában. Horvátország polgárai nemcsak horvát polgárok, hanem Magyarország polgárai; a mielőbb természetesen következik, hogy Horvátországnak nem minden belügyi autonómia, a nem autonómia el vannak számlálva a törvényekben s ezek közé az 1868 ki XXX-ik törvénynek ma is érvényben levő 10. §-a az állam polgárságot is számítja, a közös törvényhozásnak tartja fel s Horvát-Dalmát- és Szlavonországok részére csak a végrehajtás tartatik fel, a mielőbb az következik, hogy Horvátországra nézve nem lehet azon szabályokat irányadóknak tekinteni, amelyek megvannak azon esetre állapítva, ha külföldi magyar állampolgárságot, vagy magyar külföldit szerzett. De ha a közös törvényhozás e nézetet nem fogadja is el, miként lehet ebből nem okot, hanem csak ürügyet a házassági reformjavaslatok el nem fogadására meríteni? az, megvallom, olyan dolog, a mit én sehogyszem tudok megérteni.

A mi pedig a trónöröklést illeti, abban igaza van önök, hogy ez intézkedést igényel, de abban nincs igaza, hogy azért igényel, mert szóba hozott. Régen figyelmeztettem önöket arra, hogy a trónöröklés kérdése égető államjogi kérdés Magyarországon, melynek tisztába hozatalát a legfontosabb államérdekek követelik. Felhívtam különösen erre önök figyelmét Rudolf trónörökös halála után, midőn kijelenttem, hogy a trónöröklés kérdése annyira nincs Magyarországon törvény által tisztába hozva, hogy ha hozzám az a kérdés intéztnék: ki most Magyarországon a törvényes trónörökös? én a kérdésre nem tudnék felelni, még pedig azért nem, mert a hamisan »pragmatica sanctio«-nak nevezett 1723-diki

alaptörvényben csak annyi van kimondva, hogy a trónöröklés Magyarországra nézve is az ő felsége egyéb országaira és tartományaira nézve ő felsége által megállapított rend szerint történjék, de hogy minő az ekként megállapított rend, annak a magyar törvényekben és a magyar országos levéltárban semmi nyoma. E figyelmeztetésem folytán önök kérdést intéztek Thallóczy udvari tanácsoshoz, a birodalmi levéltár jeles hivatalnokához, hogy közölje önökkel a császári ház azon határozatát, mely a trónöröklési rendet szabályozta. Thallóczy azt felelte, hogy nem szolgálhat vele, — mert a »pragmatica sanctio« még ő sem látta. Magyarország pedig ezt a nem látott, nem ismert trónöröklési szabályzatot mégis elfogadta. Elégnek tartottam ennyit megemlíteni annak kitüntetésére, hogy a trónöröklés rendezésének kérdése Magyarországon nem olyan kérdés, mely a polgári házasság indítványából pattant elő és melynek elintézése csakis a házassági jog körül forog.

Meg is kell vallanom, meglepve éreztem magamat, annak láttára, hogy e nagyfotosságu államjogi kérdés a házassági javaslatba kevertetett. Ezt én annyira különösnek találok, miként nem menekedhetem azon feltevéstől, hogy ez csak azért történt, miszerint a polgári házasság és a házassági jog iránt a kormány által benyújtott reformjavaslat ellen az önök pártjában aggodalmak támasztassanak és a párt annak elvetésére hangoltassék.

Ön febr. 8-iki levelében arról az aggodalomról teszem említést, hogy ha két különböző házassági jog lesz érvényben Magyarországon és Ausztriában, oly helyzet áll elő, hogy Ausztriának más lesz a törvényes trónörököse, mint Magyarországnak. Emlékeztetve kívánom önöknek hozni, a nőági trónöröklésről hozott 1723-iki törvényt, melynek 4. §-ában szóról szóra ez áll: »Azon nő, vagy annak férfi örököse, ki a felséges ausztriai ház (nem magyar) országainak és tartományainak a felséges ausztriai házban bevett elsőszülöttség módja szerint örököse, ugyanazon trónrend szerint Magyarország és a hozzá tartozó országok és tartományok családját királyiul tartassék és koronáztassék.«

Nekem hát, úgy látszik, hogyha Magyarországnak másféle házassági törvénye lesz, mint Ausztriának, ennek ugyan meg lesz azon következése, hogy az ausztriai örökös tartományok trónörökösének törvényes kötelessége lesz a magyar törvényhez alkalmazkodni, — de azon eset bajosan állhat elő, hogy Ausztriának más trónörököse legyen, mint Magyarországnak.

Hanem akár miként legyen is ez, én a mondó vagyok, hogy az Önök pártja hűtlen lenne önmagához, ha akár a trónöröklési, akár a horvát kérdés miatt, vagy azon másnemű diszpozíciók miatt, melyek a házassági javaslatba belevegytettek s melyeket pártjuk egy része ellenez, a magyar nemzetet a kötelező polgári házasság és házassági egyenlőség áldásától megfosztani segítene.

Elég minden napnak a maga feladata; most a házassági reformjavaslatnak törvénynyé emelése a feladat, vigyék önök ezt keresztül, aztán foglalatoskodjanak a többi felmerült kérdésekkel. Én azt a gyermekies dacznál rosszabbnak tartanám, ha az önök pártja a kormány hibáit azzal bosszulná meg, hogy a nemzetet a házassági reformjavaslatok érvényre jutásától megfosztja.

Tartson meg, érdemetlen bár, jó in-

dulatában s fogadja testvéries érzetű baráti üdvözlömetet.

Kossuth Lajos.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése febr. 23-án.

A képviselőház tegnap ülésén Reitter János, Magyar-Óvár képviselője, ki nagy kapacitás a vizsábályozás terén, a papság védelmére kelt. Meg akarja számukra tartani az anyakönyveket.

Helyteleníti a polgári házasság behozatalát és különösen a jelen pillanatban nem találja eléggé alkalmasnak arra, hogy a katolikus egyház-ellenes tendenciák kerüljenek felül. Tiltakozik az ellen, hogy a házasságkötés egyszerű jogügylet nivójára süllyessék és végül kijelenti, hogy mivel az egyházi politikai reformokat az adózó polgárságra nézve is terhesnek találja, a javaslatot el nem fogadja.

A következő szónok a függetlenségi és 48-as párt soraiból került ki. Hoitsy Pál a már megszorított képviselő nagy figyelmű közölté, hogy miért tartja ő üdvösnek az egyházi politikai javaslatokat és mert a haza érdekei szempontjából szükségesnek tartja azokat, örömmel el is fogadja őket. Ezt a kijelentését nagy éljenzéssel fogadta a kormánypárt is, — melynek lelkesedése azonban rögtön lelohadt, midőn Hoitsy kíméletlen igazsággal osztorozta a liberális pártnak 20 éven keresztül a »liberális jelszóval« elkövetett viszályait. A szabadelvűség czégre alatt folytatott politikai kuruzslásoknak véget kell vetni.

Hoitsy beszéde után rögtön gróf Csáky Albin kelt fel. Rögtön megváltozott a ház képe. A folyosóról beözönlöttek a képviselők, kik rögtön megragadták az alkalmat, hogy a miniszter ama kifejezését, mely szerint neki is van része a reformok megszűntetésében, hosszantartó éljenzéssel fogadták. A miniszter kifejtette, hogy az állam igenis jogosult a házassági jog terén rendelkezni, mert összefügg a családjoggal. — Az egyház álláspontjával nem polemizál, mert azt ajtókon nem szokott kopogtatni. Kifejté, hogy ma-utt is voltak hasonló konfliktusok, másutt is elentébe került az egyház az állammal, — de azért mégis megférnek egymással.

Csáky kifejté, hogy a szónyegen forgó javaslatok nem halaszthatók el. Ismerteti a mai helyzetet, eredetét, mely akként támadt, hogy a papság a törvényekkel szemben renitentiát menő engedelmenséget tanusított. Hiszen Apponyi Albert gróf maga is tarthatatlannak mondta a helyzetet és radikális megoldást követelt. Az államnak akkor jogában áll volna a törvény szigorát alkalmazni, de mivel nem akart vallásüldözés színében feltűnni, a reformokat terjesztette a ház elé. — Ha ezek életbe fognak lépni, az állam nem sem fog többé az egyház ügyeibe avatkozni, de eléri azt is, hogy az összes egyházak egyenjogusítottatnak.

A kormány nem akar sem a protestánsokra, sem a katolikusokra ütni, — hanem mindkettőt, megnyugtani. A kormány reformjai véglegesek, míg azok, melyeket Apponyi megpendített csak ideiglenesek volnának. — Ezeknek a végrehajtása ugyanannyi küzdelemben és fáradságba kerülne, mint a véglegeseké, mert nem lehetne akkor ezeket győzelemre vinni. Az elfogulatlanság, elvűség és rendithetlen szabadelvűség nevében kéri a javaslat elfogadását.

Hosszan tartó éljenzés és öt percznyi szünettel jutalmazta a ház a kultuszminiszter beszédét.

Gróf Szapáry Gyula előadja, hogy a felekezeti surlódások eredete az elkeresztelési rendelettel vette kezdetét.

Hogy mennyire nem volt szükség e rendeletre, szerinte kitűnik abból, hogy pl. 1891-ben csak 36 panasz tétetett elkeresztelés ügyében. Majd rátér az egyházi politika genezisére és itt kijelenti, hogy a minisztertanács megállapodásból nem fog indiskréciókat elkövetni. A kérdések sem a választások előtt, sem a trónbeszédbe fel nem vétettek, pedig a trónbeszédnek rendesen meg kell emlékezniük azon törvényjavaslatokról, melyek az országgyűlést foglalkoztatni fogják. És ime, alig egy rövid évvel reá, e javaslatok lettek a legsürgösebb teendők.

Szapáry beszéde további folyamán nagyon fontos kérdésnek találja azt, hogy mily fórum előtt fog a házasság megkötettni. És mivel e kérdésre nézve nincs még teljes világosság, szerinte nagy könnyelműség volt e kérdést bolygatni. Majd Sziágyi beszédevel polemizál és a kötelező polgári házassággal szemben sok-

kal helyesebbnek találja Apponyi álláspontját, mely megvédené az állam tekintélyét is.

Az ő álláspontja az, hogy mivel nálunk, hol annyiféle vallás van, tehát egységes papi befolyás sem érvényesülhet annyira, az egységes polgári házasság nem szükséges. Hiszen ha a házasságot nem végzi a pap, a temetést elvégzi a kántor, könnyen felkerülhet a kérdés, hogy mire kell majd a parókian a pap, mely kijelentést nagy derűtlenség követte. A gróf beszéde további folyamán azon félelemnek ad kifejezést, hogy a javaslat által majd a felekezeti nélküliség fog szaporodni. Attól is fél, hogy a jegyzőkre, kik most is tul vannak balmozva munkával, a javaslatok által újabb terhet rakunk, melyek következtében tulajdonképeni feladatuknak sem fognak megfelelni.

A beszédet azzal végezte Szapáry gróf, hogy kijelentette, miszerint a javaslatokat mai formájukban nem fogadják el. Ot percznyi szünetet kérték a gróf barátai, de Károlyi Gábor gróf meggyőződése az volt, hogy:

— Már ilyen számszágra is öt perczet kérnek!

Nem is kapott Szapáry öt perczet, a minnek az lett a következménye, hogy a nyomban utána fellélt Wekerle és Sándor miniszterelnökek roppant nyugtalansággal kellett megküzdeni. A miniszterelnök első kijelentése roppant zajos hatású volt. Felteszi — úgy mond — Szapáryról, hogy tulajdonit egykori minisztertartásának annyit jó ízlelt, hogy azok őt sem ultramontanának, sem reakciónak nem tekintik. De tény az, hogy azok, kik a javaslatok ellen küzdenek, akaratlanul is olyanoknak tüntek fel, mintha a reakció és ultramontanizmus uszályhordozói volnának.

Koncedálja Szapáry azon jogát, hogy ő a javaslatokkal szemben állást foglalhasson, de sok állításában téved. Így nem áll az, mintha a kormányt csak 1892. november havában változtatta volna meg az egyházpolitikai kérdésekben való álláspontját, mert hiszen már 1892 május havában megszavazta Irányi határozati javaslatát és ekkor fordult meg a helyzet. Az sem áll, mintha a komáromi gyűlés változtatott volna a kormány álláspontját, mert ez szeptember 4-én volt, Szapáry Gyula gróf pedig nagyon jól tudhatná, hogy Csáky Albin gróf már az 1892. évi nyári szünetek előtt nujtotta át Magyarországra akkori miniszterelnökének, Szapáry grófnak vidéken az egyházpolitika terén tett előterjesztését.

A gunyos nevetés sokáig akadályozta Szapáry Gyulát abban, hogy személyes kérdésben történő felszólalásában a miniszterelnök állításának helyességét igazolja.

Veszter Imre, kire Szapáry beszédjében célzott, szavai értelmezésére kívánt szólni, s kijelenti, hogy ő mint jó magyar ember, igenis a magyarság kérdésének tekinti a javaslatokat.

Végül Szilágyi Dezső nyilatkozott. Ő szintén Szapáry beszédjére reflektált és először kijelentette, hogy az uralkodóház tagjaira vonatkozó megállapodások misztériánási megállapodások tárgyát képeztek, másodsor pedig felvilágosítja Szapáry Gyula grófot, hogy a horvátországi polgárokkal szemben a javaslatokban semennyi újítás nem jut érvényre, mert a javaslatokban ugyanazon elv van lefektetve, melyeket törvények alapján a belügyminiszterium már régen követ a horvátorszá-

giakkal szemben. Csodálkozik azon, hogy Szapáry Gyula gr., ki két ízben is volt belügyminiszter, ezt nem tudja.

Ebbe a gunyos kijelentésbe már a ház derűtlensége vegyült, de mindenkinek nagy megkönnyebbülésére szolgált, midőn az elnök egy negyed háromkor az ülést bezárta.

A képviselőház előtt egybegyűlt nép pedig megvárta még Wekerle, Apponyi Albert, Szilágyi, Polónyi és Szapáry Gyula képviselőket. Va'ameonyit megabozugolták és megéljenzették.

BELFÖLD.

A katolikus autonómia ügyében, — mint már említettük, Csáky gr. közoktatásügyi miniszter 30 tagú bizottságot hívott össze. A bizottság 24-én délután fél négy órákor gyűl össze a herceziprimási palotában. Az ülésen Vaszary Kólos herceziprimás fog elnökölni s miután a bizottsági tagok közül ez ideig senki sem mentette ki magát, a tárgyaláson valószínűleg mind a 30 tag részt fog venni.

A pozsonyi liberális gyűlés. Tegnap délután öt órákor tartott meg a pozsonyi liberális polgárok gyűlése, a városház termében Eszterházy István gróf elnökléte alatt. A gyűlés következő határozatot hozta: „Pozsony sz. kir. város szabadelvű polgárai folyó évi február hó 23-án tartott gyűlésükön egyhangulag elhatározták, hogy az országgyűlés elé terjesztett egyházpolitikai reformjavaslatoknak meelőbbi törvényerőre emelését hazánk boldogulására, nemzetünk erősítésére és a közszabadságra halaszthatatlanul szükségesnek tartják, őszintén és erősen megvannak győződve arról, hogy ezen reformjavaslatok amellett hogy a lelkiismereti szabadságnak és a jogegyenlőségnek, humanus érületnek s a családi élet jogi rendjének követelményei; nem fogálnak magukban semmit, mi a hazai egyházak hitelveivel bármiképen is ellenkeznek, vagy azokat sérténe: örömmel helyesli a szabadelvű polgárság a Budapestben tervezett országos liberális nagygyűlés megtartását és kimondja, hogy azon magát testületileg képviselheti.”

Lótenyésztők figyelmébe.

A folyó 1894-ik évi március 1-ső napján kezdődő és 4 hónapig tartó rendes fedeztetési alomásra, a debreczeni m. kir. ménlepleben, kiválasztott 8 darab ménnek származása és egyéb ide vonatkozó tudnivalók, e hó folytán, több helybeli lapban már közöltetvén: én ezen 8 drb. mén, testalkata — átörökítési tekintetből — legfontosabb részének, az én igénytelen nézetemmel megegyező taglaló leírását és arra alapított legváltozatosabb tenyész célokhoz való használati képességét vagyok bátor, gazdatársaimmal a következő sorokban ismertetni

I-ször 20. számú »C s á b i t ó« hatalmas arányos erős küllem, elég száraz egyenes fej, élénk kifejezésű szemek, kis fülek, elegáns hosszú és erős karcus nyak, igen szépen kiemelkedő, a habta mélyen benyuló mar, egyenes erős hát, igen jó kötés, — igen szép hosszú és elég széles far, magasan tűzött fark,

(a mi igen régi nemesített fajra mutat.) Széles szűgy, mely melkas, igen jól ivelt bordák, szép henger has, hosszú, igen szépen dült váll-lak, hosszú, igen szép izmos karok, széles erős terdek, rövid erős jól inalt lábszárak, rövid erős csüdök, igen szép izom-telt csomók, széles erős csánkok, jellegzik. Járása jó, nagy tért foglaló; mint teliver angol futó faj, az ily teliver és a már nemesítéseknek indult félver jó anyakanczák ivadékainak még magasabb nemesítési fokra való emelésére, nagyon alkalmas.

A többi 7 drb. ménnél is, habár nem oly nagymértékben, mint a fent jelzett Csábitónál, meglévén a jó test részek és a jó belső tehetség: ezen 7 darab mén meg, a legnagyobb mértékben, a gazdasági és katonai és egyéb közszükségbeli különböző igényeknek felel meg, nevezetesen:

2-ször 709. sz. R o u t i e r N ó n i u s, lépés munkára, ekék, gépek, ágyus szekér és más teher hordásra termett tartós, igás faj.

3-ször 185. sz. F á k l y á s, vadászatra és könnyű lovas katonaság alá jó eredménytel használható.

4-szer 671. sz. K e n g y e l G i d r á n, a magyar főuri és a r. kath. püspöki és a legmagasabb rangú papok fogataiban, szép akciója és tüzes mozgékonyasága és tekintélyes kinézése által, a nézőt bámulatra ragadja.

5-ször 104. sz. O z m á n P a s h a, szeled jó erkölcsénél és biztos lovaglásai természeténél fogva, családi biztos kocsiszóra és könnyű szekerzésre is, és a szarvas marhákna a hortobágyi legelőre és vissza és vásároknak hajtszóra is, a legjobban alkalmazható.

6-ször, sz. 308. N ó n i u s X V I, a 2-ik pont alatt jelzett használati képességgel felruházott ló.

7-szer 322. sz. B á n, igen magas vérű, majdnem teliver angol, igen kellemes mozgású és elegáns kinézésű paripa mén.

8-ször 647. sz. Ó k i g y ó s, magasabb rangú katonai tisztnek, harcászati gyakorlatnál, mint tartós természetű lovat, sikerrel használhatnák.

Mindezeket vegyék figyelembe gazdatársaim s különböző használati céljaikhoz képest párosítsák tenyész kanczákat; előzőleg azonban az okszerű lótenyésztés elveit a legjobban ismerő — mentelepbeli — tiszt és állatorvos urak e részbeni jó akarat tanácsadásait is kérjék ki; mert a helyes párosítás, a jó lótenyésztés sikerére nagy fontossággal bír.

Koszorus Lajos

ügyvéd főbírtokos, gazdasági egyesületi tag.

KÜLFÖLD.

Az orosz kereskedelmi szerződés. Mint a P. L. értesül, az orosz kereskedelmi szerződésre vonatkozó új jegyzéket a napokban küldte meg Oroszország a külügyminiszteriumnak s Kálnoky külügyminiszter ezt már mind a két állammal közölte is. Az új szerződési pontozatok között epp úgy, mint azelőtt, most is befoglaltnak a határforgalomra vonatkozó követelmények, nem különben a roszvám is, úgy hogy kevés kilátás

vében. Az utóbbi években talán nem volt irodalmi vállalat amely fontosabb missziót teljesített volna ennél, amely Jókai Mór műveit népszerűsítésén fáradozott. A magyar szellem, a nemzeti géniusz hódítását és diadalát jelenti és biztosítja majd, ha ez a páratlan kiadás szelvényben ez országban e fog terjedni. Mert csak egy tökéletes a költő hivatása, ha műveit megtalálják az utat a nép zóméhez. Mi ebben a vállalatban fogjuk keresni, és látni Jókai Mór missziójának eredményét és hatását.

A nemzeti kiadás csak lényegtelen dolgokban fog különbözni a jubilaris diszkiadástól. Kiallításra, külső formája olyan lesz, hogy diszere válik minden könyvtárnak. A lényegtelen változtatások pedig éppen azért történnek, hogy ilyen módon az előfizetés módzatainak megkönnyítése lehetővé váljék és a szaz kötetes mű a nagy közönség számára hozzáférhető legyen.

Érthető, hogy e vállalatnak ilyen formában való keresztül vitele újabb áldozatokba és újabb befektetésekbe került. Mert a míg a kiadók, a kik Jókai egy-egy művét megvették, a jubilaris nemzeti diszkiadás létrejötté érdekében — egyedül erre a kiadásra — tulajdon jogukról lemondtak, addig ez újabb vállalatnál, a mely már tisztán a nagy közönség igényének óhajit megfelelni, sok mindenféle jogosult érdek kielégítését kellett számba venni.

Nem kétekedhetünk abban, hogy a nagy közönség ezuttal, a mikor egy igazán érdemes dolog parlólásáról van szó, méltányolni fogja a vállalat intézőinek buzgalmat és sietni fog egy olyan kincsnek a megszerzésével, a melylyel talán egy irodalom sem dicsekedhetik.

Az előfizetés módzatai annyira meg vannak könnyítve, hogy a mű költősebb ajánlásra nem szorul. Nem tudjuk elképzelni egyetlen magyar család könyvtárát sem Jókai Mór műveinek nemzeti kiadása nélkül.

van arra, hogy a tárgyalások gyorsan beveződjenek.

A császár francia földön. A Daily Chronicle szerint a császár legközelebb hosszabb tartózkodásra San-Remoba utazik. Az utazásnak nagy politikai jelentősége van, mert a császár ott uralkodókkal és vezérlő egyéniségekkel fog találkozni.

Hangverseny a debr. egyetem és Emke járára.

Debreczen, febr. 24.

Hetek óta lázas izgatottsággal készültek a tegnapi estére. Egmást érték a próbák a színháznál, melyeken különösen a debreczeni előkelő hölgyvilág serénykedett, hogy az általunk már ösmertettet, kitünően összeállított műsor mindenki száma megnyerje a közönség osztatlan előismerését.

A pénztár persze már napokkal ezelőtt be kellett csukni s valami különös szerencsének tartotta mindenki, a ki ez estére még idejekorán helyet kapott.

Tegnap este azután nem is állt nyitva a pénztár, csupán a karzat részére, hova azonban ez este ugyancsak válogatott közönség vonult fel.

A páholyok már hetek óta elfoglalva, a földszinti ülőhelyek szintén, sőt az állóhely is, mely szintén átalakított ülőhelylyé — elegáns közönséggel, hölgyekkel telt meg.

Debreczen előkelő világát ott láttuk tegnap este a színházban, melynek talán évtizedek óta nem volt olyan fényes közönsége, mint tegnap. A szinpadot, az öltözőket s a belső folyosókat gyöngyvirág, ibolya stb. illat töltötte be s a ki betévedt a szinfalat mög, valóságos tündérkertre bukkant, a beszédes leányjakkal valóságos költemény-sorokat susogtak, a díszes toilettek emlékeztettek az ezeregy éjszaka meséire.

Kévessel 7 óra után, mikor már talp-alattnyi helyet nem kaphatott volt senki, mikor talán már emeletes házat idéztek a későn jövők egy ülőhelyért, megkezdődött a hangverseny.

Néma, sokat mondó csend mellett húzódtott fel a függöny, mikor a katonai zenekar Rossini »T e l l i m o s« operája nyitányának szabatos előadásával megkezdte a hangversenyt.

A kitünően szervezett zenekart Czapek Péter vezényelte, kinek érdeme, hogy a zenekar az alkalommal is a közönség viharos tetszésnyilvánítását érdemelte ki. Az érdeműs karnagyot többször lámpák elé hívták.

A gondosan összeállított műsor egyik legkiemelkedőbb része volt Weber K. Maria VI sonátája, melyet zongora és hegedű duettben D a g e n f e l d Anna grófnő és Dr. P u k y Endre ur adtak elő. Előbbi magasan iskolázott zongorista, utóbbi szabatos hegedű-játéka frappans hatást keltett a közönség körében. A grófnő díszes virágokból kaptak. A nehézu duett szám után a debr. dalegylet énekelt a Lányi Ernő versenydíjat nyert pályaművét, a ferfi karra irt »N é p d a l e g y v e l e g e t, melylyel a dalárda csak újabb bizonyosságot adta annak, hogy városunk büszké lehet a kitünően szervezett daltársulatra s M á c s a y Sándor karnagyra, kinek szakavatott vezetése mellett napról-napra fejlődik dalegyletünk, mely egyetlen működése alkalmával sem maradt megkoszorú zatlan, s babérokat szerzett mindenkoron.

Hosszabb ideig tartó szünet következett ezután, mi alatt a közönség nyugtalanul, hogy ne mondjuk idegesen várta a műsor legszebb, leglátványosabb részét: a némaképlettel. És csakugyan a tableaux, melyben mintegy 70—75 tagja vett részt Debreczen előkelő ifjuságának, szebbnél-szebb leányok és deli ifjak (kiknek nevösait már közöltük volt), minden tekintetben megfelelt a várakozásnak.

Szinpadunk belterjedelme megengedte azt, hogy az egyes alakokat úgy lehetett elhelyezni hogy minden alak kellő világításban tündökölt. »A p ü n k d s t i k i r á l y n ö « (személyesítője a bájos Bobory Margit k. a.) környezetének némaképlettelvél alig akart betelni a közönség s majd 10-szer gördült fel viharos tapsközben a függöny. (Díszes kép lesz az, ha a némaképlet szereplői levették magukat!)

Az 5-dik szám Mozart vonó négyese volt, melynek két gyönyörű részletét F r i e d m a n n József (1-ső hegedű), M a r t o n I m r e (II-ik hegedű), H i t e s s y Lajos (cselló) és Dr F o r r a y András adak elő nagy hatás mellett. Mindenki közre működő játékat ismerjük korábbi hangverseny-ekből, most csak annyit teszünk tudó-itásunkhoz, hogy ez alkalommal önmagukat mutak felülfi

Specziális szám volt a következő. Aligha hallottunk még 8-as czimbalom kísérettel nemcsak Debreczenben, de bárhol az országban. A dalárda által előadott »Evvencleek én, csak adnának című dalt kísérték czimbalmon a következők: Antal Margit, Antal Erzsébet, Meddgyessy Piroksa, Nagy Irma kisasszonyok, továbbá Dr. Babó József, Csáth Sándor, Kálmánchey Zoltán, és Vad István urak

Ugy a dalárda, mint különösen balom-kiséret a közönség zajos tetszemelték ki.

Nem hagyhatjuk dicséret nélkül van urak, ki a czimbalmozókat szakgál és sok fáradsággal tanította be.

Igen érdekes szám volt a Szarianna és G a l y a s i Paula kisasszonyoké is, kik Huber »kettő verseny-ét« adták elő nagy hatású

Szell Marianna k. a. nagy hatása nem maradtak hatás nélkül s alig várták a taps és éljen. Ugy ók ketten, talában valamennyi nőszereplő, dicső tákkal hagyták el a szinpadot.

Kiváló érdeklődéssel várta a »T i z l e á n y « és egy férj s e r t e t e előadását.

Kedvenc darabja szokott e t e lenni a műkedvelőknek, de mind d o l a t nélkül mondhatjuk, hogy d i m e g sikerültebb előadásban nem l e v e s zenjüj operettet soha. A t i i m i n d e n i k e kedves volt, minden g r a c z i o z, játéka fesztelen, kedélyes

Midőn csinos katonaruhaban tak, zajos tapsviharral fogadta ö k h á z s minden látós felejük irány

A szinlap szerint sorojuk f e l ö k e t :

K a k a s f i szerepében Cz i d o r ur ragyogtatta komikumát, komikumot, othonosság s szinpadon kerültebb rögtönzései s iskolázott első belépésével részére hódító zónságot.

A másik főszerep, a Szidi szerepe, B e r n á t h Flóra k. a. Ö r ö m m e l l á t t u k v i z s o n t a d e b r e c z e s e g m ü k e d v e l ő p r i m a d o n n á j á t, k i h e t e t l e n kedvességét, egész t e m p b á m u l t u k m á r a m u l t k o r i h a n g v e k a l m a l v a s i s.

Olyan katonás kisasszonyt, m i k i s a s s z o n y a v o l t, m i n d e n k o r o n s z i v e s k e d v e s h a n g j á t ö r m e n t h a l l u j k

Enekszámainak majd mind m é t e l t e t t é k, d e a z é r t a z o p e r e t t l e g n a g y o b b h a t á s t é r t e l a »P u s k l é j a v a l. A z e n e k a r b ó l e g z s h a m i m á s k e d v e s t a r g y a t n y u j t o t t a k f e l é p ő d a l e l é n e k l e s e u t a n. A n o t a s z j ö r h a t o t t v o l n a a r o z s á b a n.

Különben az egész előadás s e m l á t s z o t t m e g a m ü k e d v e l ő s e b a t o s, ő s z e r v e g ő e l ő a d á s t p r o d u d i c s é r e t e r e v a l t v o l n a b á r m e l y i k i n e s i l y e n s z é p n ő i k a r e t a r a t a g n a k e b a r m e l y i k s i n g i z a g a t ó t.

A második felvonásban e s o r r e z s e l t m i n d e n k i s z á m a k i t ü n ő e s ő b e n e g y s t e i r d u e t t e t é n e k e l t e k I r é n é s S c h e i t l E m m a k i s a s s z o n y b i n e k s z é p t e r j e d e l m ű a l t j a, u t m e s, f i l b e m e z ő s o p r á n j a ö s m e z ö n s é g e l ő t t. A k ö n n y ű e l ő a d á s d u e t t e g y i k l e g s z e b b r é s z e t é n e k.

M a j d S t e i n a c k e r V a k e l t s i k e r ű l t e n e g y o l a s d a l t. J e t t i k. a. s z e p e n, é r z e s s e l e t »F r a n c z i a á r v a L o n d o n b a « e N a g y t e t s z e s t k e l t e t t a z U j h e l e B o b o r y M a r g i t k i s a s s z o n y o e i s a s t á l c s z, m e l y e t u t o l é r e a d t a k e l ő m i n d k e t t e n. A b á j o s a z o t a k ö z ö n s é g e g e m i s t e l t e t t e i s a l i g a k a r t s z ű n n i a t a p s v i h a A d r i e n n e k. a. s z a b a t o s z o n g o r J e r n e y M a r g i t k. a. é n e k e l t n' a v e z r i e n « c s. f r a n c z i a d a l v e s s e g g e l s n a i v b á j j a l, h o g y m e t e l n e i z a z é n e k s a m o t. N a g y v o l t o t t a b b a S c h e i t l E m d a l t, m e l y e t S c h m i e d M a c z i t e r á n. M é r e y O u l l i a k. a. a p e t i u m m o b i l e s - j e t j á t s z o t t a g y a k o r l o t t a s s a g g a l, a z u t á n B e r a. b á j o l t a e l a k ö z ö n s e g e t m e l y e k e z h a z e n e - k i s e r e t e t R á k a r a s z o l g a l t a t t a.

E g y m á s t é r t é k a s z e b b n é n o t á k, m e l y e k a n n a l k e l l e m e s s e n t ű n k e t, m e r t a l i g v o l t 2—3 m a g y a r o s e l e m e t, m u l t i v o m o k a s m ű s o r b a n, h o l o t t D e b r e c z e g y a r e m b e r k l a k u n k s a k ű l i i r o d a l m á n a k k e l l ő t i s z t e l e t e c s a k j o b b a n s z e r e t j ű k a m a g u e g y e t e m, E m k e é s k ű l f ö l d i z j o l r i m e l n e k!

M i n d e g y k s z e r e p l ő m e g v o l t ö l t ö z v e s a f e s t ő i j e l m e s i s s z é p é s k e d v e s u r i l é a n y o k i n k á b b k i e m e l t é k, A z o p e r e t t e l s ő é s m a j k ö z t a d e b r e c z e n i z e n e d e k v e n d é k e a d a l ő G a a l »T a r e l e m « c i m ű d a l t. E z e l l e t t b i z o n y i t o t t, h o g y a z é n r e z e n i z e n e d e b e n i g e n m a g a

A hangverseny, melyet műsorával ismételnék, 1/2 véget. E hosszú tartam da figyelmre egy perczre se lankadékes műsor mellett nem is hangverseny összehozásában legnagyobb érdeme van M

san be-
ily Chro-
hosszabb
z utazá-
rta a csár
ekkel fog

tem és

febr. 24.
szültek a
ák a szín-
eczeni elő-
z általunk
tott műsor
nség osz-

al ezalott
szerecsé-
stére még

t nyitva a
nova azon-
zonség vo-

glalvák, a
állólhely is,
— elegáns

Attuk teg-
n évtizedek
e, mint teg-
a belső fo-
at töltötte

valóságos
nyalóságos
nyalóságos

nyalóságos
nyalóságos
nyalóságos

nyalóságos
nyalóságos
nyalóságos

nyalóságos
nyalóságos
nyalóságos

nyalóságos
nyalóságos
nyalóságos

nyalóságos
nyalóságos
nyalóságos

nyalóságos
nyalóságos
nyalóságos

nyalóságos
nyalóságos
nyalóságos

nyalóságos
nyalóságos
nyalóságos

nyalóságos
nyalóságos
nyalóságos

nyalóságos
nyalóságos
nyalóságos

nyalóságos
nyalóságos
nyalóságos

nyalóságos
nyalóságos
nyalóságos

nyalóságos
nyalóságos
nyalóságos

nyalóságos
nyalóságos
nyalóságos

nyalóságos
nyalóságos
nyalóságos

nyalóságos
nyalóságos
nyalóságos

nyalóságos
nyalóságos
nyalóságos

nyalóságos
nyalóságos
nyalóságos

nyalóságos
nyalóságos
nyalóságos

nyalóságos
nyalóságos
nyalóságos

nyalóságos
nyalóságos
nyalóságos

nyalóságos
nyalóságos
nyalóságos

nyalóságos
nyalóságos
nyalóságos

Ugy a dalárda, mint különösen a cimbalom-kíséret a közönség zajos tetszését érdemelték ki.

Nem hagyhatjuk dicséret nélkül Vad István urat, ki a cimbalmozásokat szakavatottsággal és sok fáradsággal tanította be.

Igen érdekes szám volt a Széll Marianna és Galyasi Paula kisasszonyok hegedű-kettőse is, kik Huber-kettős hegedűversenyét adták elő nagy hatás mellett.

Szél Marianna k. a. nagy hegedű iskolája s Galyasi Paula k. a. tiszta üveghangjai nem maradtak hatás nélkül s alig akart szünni a taps és éljen. Ugy ok ketten, mint egyáltalában valamennyi nőszereplő, diszes bokréttakkal hagyták el a színpadot.

Kivaló érdeklődéssel várta a közönség a Tizleány és egy férj sem. c. operette előadását.

Kedvenc darabja szokott e vig operetté lenni a műkedvelőknek, de minden utógondolat nélkül mondhatjuk, hogy diltansoktól még sikerültebb előadásban nem láttuk a kedves zenéjű operettet soha. A Tizleány mindenike kedves volt, minden mozdulatok grációz, játékos feszelen, kedélyes.

Midőn esinos katonaruhában felvonultak, zajos tapsviharral fogadta őket az egész ház s minden látszó felejük irányult.

A színpad szerint soroljuk fel a szereplőket:

Kakassfi szerepében Cziffer Nándor ur ragyogtatta komikumát. Az a diskret komikum, otthonosság a színpadon, egyes sikerültebb rögtönzései s iskolázott baritonja első belépésével részére hódították a közönséget.

A másik főszerep, a Szidi gazdasszony szerepe, Bernáth Flóra k. a. kezében volt. Örömmel láttuk viszont a debreczeni közönség műkedvelő primadonnáját, kinek utóélettelten kedvességét, egész temperamentumát bámultuk már a multkor hangverseny alkalmával is.

Olyan katonás kisasszonyt, mint az ő Szidi kisasszonya volt, mindenkoron szívesen látunk s kedves hangját örömet halljuk bármikor.

Énekszámainak majd mindenikét megismételték, de azért az operett folyamán a legnagyobb hatást ért el a Puskaporos-kupléjával. A zenekarból egész halmaz bokréttát s más kedves tárgyat nyújtottak fel neki a belépő dal elénkelése után. A nőta szerint térdig járhatott volna a rózsában.

Különbön az egész előadásban legkevésbé sem látszott meg a műkedvelőség, olyan szabatos, összevágó előadást produkáltak, mely dicséretére vált volna bármelyik szintársulatnak s ilyen szép női karért aranyhegyeket — igerne bármelyik színigazgató.

A második felvonásban előforduló műsor részlet mindenik száma kitűnően sikerült. Először egy steier duettet énekeltek Zivuska Irén és Scheitl Emma kisasszonyok. Előbbinek szép terjedelmű altja, utóbbinak kelleme, fülbeásható sopránya ösmertések a közönség előtt. A könnyű előadásban előadott duett egyik legszebb része volt az estének.

Majd Steinacker Viola k. a. énekelte sikerülten egy olasz dalt. Schmied Jetti k. a. szépen, érzéssel szavalta el a Francia árva Londonban. c. költeményt. Nagy tetszést keltett az Ujhelyi Emma és Bobory Margit kisasszonyok által lejuttatott elsassi tánc, melyet utóélettelten kecses adtak elő mindketten. A bájosan eljuttatott táncot a közönség megismételtette, még azután is alig akart szünni a tapsvihár. Gerzon Adrienne k. a. szabatos zongora játéka után Jerney Margit k. a. énekelte el „Si vous n'avez rien“ c. francia dalt, olyan kedvességgel s naiv bájjal, hogy meg kellett ismételnie az ének szamot. Nagyon kedves rész volt továbbá a Scheitl Emma k. a. tyroli dala, melyet Schmied Miczi k. a. kísért ceterán. Mérey Otília k. a. Weber „Perpetuum mobile“-jét játszotta zongorán, nagy gyakorlottsággal, azután Bernáth Flóra k. a. bájolta el a közönséget magyar dalaival, melyekhez a zene-kíséretet Rác Károly zenekara szolgáltatta.

Egymást érték a szebbnél szebb magyar nóták, melyek annál kellemesebben érintettek benünket, mert alig volt 2-3 szám mely a magyaros elemet, mutívumokat képviselne volna a műsorban, holott Debreczenben talán magyar emberek lakunk s a külföld felett zeneirodalmanak kellő tisztelete mellett mégis csak jobban szeretjük a magunkét. Debreczeni egyetem, Emke és külföldi zeneművek: nem jól rimelnek!

Mindegyik szereplő megfelelő jelmezbe volt öltözve s a festői jelmezek a kölömbben is szép és kedves uri leányok szépségét még inkább kiemelték.

Az operette első és második felvonása közt a debreczeni zenedének mintegy 20 nővendéke adta elő Gaal Tavaszas szerelem. című dalát. Ezer előadás s mellett bizonyított, hogy az ének-tanítás a debreczeni zenedében igen magas fokon áll.

A hangverseny, melyet ma este egész műsorával ismételnék, 1/2 12 órakor ért véget. E hosszú tartam dacára a közönség figyelme egy percze se lankadt e, ilyen érdekes műsor mellett nem is lankadhatott a hangverseny összehozásában és rendezésében legnagyobb érdeme van Márk Endre

ügyvéd urnak, a daleylet elnökének, ki a siker, a teljes siker érdekében valóban fáradságos munkát végzett. Midőn ezt teljes elismeréssel konstataljuk, azon kérdést tesszük föl jól eső büszkeséggel, hogy vajon akadna-e hazánkban még egy olyan vidéki város, mely hasonló sikerű hangversenyt tudna produkálni? (Sz. Z.)

Határidő-naptár.

Találkozó szerdán és szombaton d. u. a Gönczy-egyesület Otthonában.
Sétahangverseny a Margit-fürdőben minden vasárnap d. u.
Színházi előadások kezdete este 7 órakor.
Febr. 25. Az iparos-kör közgyűlése. D. u. 3 ó.
Febr. 25. Első takarékpénztár közgyűlése. Dél-éltől 10 ó.
Febr. 25. Ipar és kereskedelmi bank közgyűlése. Déléltől 10 ó.
Márc. 4. Közgazdasági bank közgyűlése a városháza kis tanácstermében. D. e. 10 ó.
Febr. 24. A függetlenségi párt bálja a »Koroná-ban.
Márc. 10. Emke bálja a Bika táncstermében

Ujdonságok.

* Márczius 15. A főiskolai tanári karhoz számos joghallgató és hittanhalgató kérvényt nyújtott be az iránt, hogy hasson oda a tanári kar, hogy márcz. 15-én, egyetlen nemzeti ünnepünkön, az akademia növendékei a közel vidéki városokba és községekbe (melyekben szükség lesz alkalmi szónokokra) kiránduljanak s a nagy nap jelentőségéről lelkesítő beszédeket tartsanak. — Az eszme igen életrevaló s reméljük, hogy a beadott kérvényt a tanári kar, mely márcz. 15-ét szinten nemzeti ünnepnek tekint, kedvezőleg intezi el.

* Széll Farkas, a debr. kir. itélőtábla nagy érdemű tanácselnöke, kinek tollából már számos jeles munka jelent meg, igen érdekes könyvet adott ki Bessenyei Györgyről. Bessenyeinek két munkáját ismerteti („Bihari remete“, „Holmi“), terjedelmes előszóval látva el, igen érdekesen fejtegetve azokat az okokat, melyek Bessenyeit a ref. vallás elhagyására és a róm. kath. hitvallás föl-vételére indították. Toldy Ferenc Bessenyei eme lépését katolikus hajlamaiból igyekezett kimagyarázni; Széll Farkas újabbán fölfedezett okmányok alapján, helyzetének kényszerítő voltát mutatja be indító ok gyanánt. Az érdekes munkára visszatérünk.

* Isteni tiszteletek. Holnap vasárnap a ref. templomokban a következők fognak isteni tiszteletet tartani: a nagytemplomban Kovács Emil s. lelkész, a kistemplomban Minda-szent Imre, s. lelkész, az újtemplomban Dicsőfi József lelkész, az ispotályi templomban Könyves Tóth Kálmán lelkész. Az ág. evang. inaházban Harsányi Sandor hittanhalgató tart egyházi beszédet.

* A főiskolai magyar irodalmi önképző társulat f. hó 25-én vasárnap d. u. 3 órakor az akadémiai VI. o. tanteremben nyilvános bavi ülést tart, melynek főbb pontjait Jókai róli előadandó darabok fogják alkotni. A műsor a következő. 1. alkalmi óda Kovács Kálmán 1 jhtől, 2. felolvasás Jókairól, tartja Lencz Géza társulati elnök. 3. Komoly szavalt, előadja Csajághy Károly 1 jh. 4. Vig felolvasás, irta Szabó Bertalan jh. felolvassa Fehér Gyula 2 th. 5. Vig szavalt Szücs Sándor 2 jhtől. Az érdeklődő közönséget ez uton meghívja és szívesen elvárja a társulat nevében: Lencz Géza elnök, Makai Jenő főjegyző.

* Egyház. A debreczeni ev. ref. egyház tanácstermében 1894-ik évi febr. hó 25-ik napján d. e. 10 órakor közgyűlés tartatik. Tárgy: szavazás egyházkerületi világi aljegyzőre s folyó ügyek.

* Pécskay Lajos, a fiatal hegedűvirtuóz, második hangversenyét csütörtökön tartotta meg színházunkban. Ez alkalommal is tanujelét adta fényes tehetségének s csak örülnék a felett, ha művészetével még egy ízben gyönyörködtetné a debreczeni közönséget; de nem oly időben kell hozzák jönnie, mint most, midőn az egyetemi hangverseny foglalta le a műpártoló közönség érdeklődését.

* A függetlenségi párt bálja, mire e sorok megjelennek, valószínűleg kezdetét veszi. Az a szeles körü érdeklődés, melylyel városunk polgári osztálya e bál iránt viseltetik, azt bizonyítja, hogy ma este ismét zsuolóság meglelnek városunk törzspolgárságával a Korona vendéglő terméi.

* Dalestély. A debreczeni „Kereskedő ifjak önképző egyesületének dalköre“ márczius hó 4-én vasárnap a „Margit“ fürdő disztermében Rác Károly zenekara közreműködése mellett zárkörü dalestélyt rendez. Műsor:

1. Népdal egyveleg Róth és Golltől.
2. „Abárd“ Silchertől.
3. „Lengyel“ Rác Károly és zenekara kísérete mellett Zsazskovszkytól.
4. Népdal egyveleg Hubertől. Belépti-dij személyenként 1 forint. Kezdeté 8 órakor. Pártoló tagok ez évre szóló szabadjegyeiket használhatják.

* Meghívó. Folyó 1894 évi márczius hó 4-én, azaz vasárnap, a »Korona« vendéglő-tanácstermében reggeli tartó zárkörü tánc-estélyt rendez Nagy József, táncztanító. Kezdeté 7 órakor. Belépti-dij személyenként 1 korona.

* A Pócsi-árvák részére ismét vettünk újabb adományokat. Név szerint: Kovács Mihály tanulótlól 20 krt, Kátz Lajos borkereskedő őröl 1 frtot, Szerecsy Gézáné urhölgytől 50 krt és gyermekruhákat, özv. Verietessy Lajosné urhölgytől 2 frtot, N. N. től 1 frtot, Öbv. Tóth Andrástól 50 krt, Tóth Albert nyomdász-tanonctól 50 krt, Borsay Sámuelné urhölgytől 1 frtot, Diószegi Erzsébettől (kis árva leány) 50 krt, Borsay Sándorkától 20 krt, Tégla s Ferenczétől 1 frtot, Farkas Istvánétól 50 krt. Iddigi összes gyűjtésünk (ma délig) 46 frt. 40 kr. melyből átszolgáltattunk 41 frt 20 krt és a ruhákat. Meg-m-lítjük itt, hogy a Pócsi-árvák közül négyet föl-vettek a nögyeleti árva-házba s ezeknek agynemű föl-zerelésére Szabó Kálmán nagykereskedő s nagybirtokos ur, ki jótékonyaságot soha se vonja meg a szerencsétlenektől 10 frtot küldött Veressné Szathmáry Teréz urhölgyhöz, a nögyelet elnökéhez.

* Sétahangverseny. A Margit-fürdőben a katonai zenekar holnap d. u. 4 órakor — igen érdekes s változatos műsorral — séhangversenyt rendez.

* Talyigások táncvigalma. Talyigasaink sem akarnak elmaradni a kortól s annak szokasaitól. Ők is keresztül akarják tánczolni a bójtót s tánczmulatságukról a következő meghívót vettük: »Meghívó. A debreczeni talyigások által 1894. évi febr. hó 25-én Szeczhényi-utca végén levő Magyar Király-hoz címzett vendéglő termében tartandó tánczvizgalomra 60 krttel meghívja a rendezőség. Belépti díj 10 krt. Kezdeté 7 órakor, vége reggel. 24 tánczrendező fogja a n. é. közönséget mulattni. « A 24 tánczrendező mulattatást fokozott érdeklődéssel várják mindazok, kik jelen óhajtanak lenni a talyigások bálján

* Helyi rövid hírek. Öngyilkossági kísérlet. Egy cipész neje gyufa-oladatot ivott. A gyorsan segélyre hívott Dr. Glück Géza orvos beadta az ellenszereket s van remény hozzá, hogy az öngyilkos-jelölt fölgyógyul. Ellopott fehérműtűk. Egyik helybeli uri asszonytól több fehérműtűt loptak el. A rendőrség nyomozást folytat az ügyben. — Szökött katoná. Lisztes István, a 2-ik honvéd huszár-ezred 5-ik századának közlegénye, megunva a gyöngyöletet, f. hó 2-án megszökött századától. Akkor a b-tordnai csendőrök visszahozták, de nem sokáig örülhetett neki a hadsereg, mert f. hó 19-én újra megszökött. — A szökevényt körözik. — Törzsűke miatt ujdonsági rovatunkból több közleményt kénytelenek voltunk kibagyni.

* Honneberg G. (cs. kir. udvariszállító selyemgyára Zürichben, a privátmegrendelők lakasára közvetlenül szállít: fekete, fehér és színes selyemszőveteket méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig póstabér és vámentesen, sima, csikos, kockázott és mintázottakat, damasztot stb (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín s árnyalatban). Minták postafordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapra 5 kros bélyeg ragasztandó. (20) 1.

* Gyönyörűen éneklő eredeti harcai kanári madarakat szerezhetnek meg néhány napig mindazok, kik a madarak harsogó énekeiben gyönyörködnek, a legmérsékeltébb árak mellett. A lapunk negyedik oldalán levő s erre vonatkozó hirdetésre hívjuk figyelmét a szép madár-dalban gyönyörködőknek. Ily nagy választék és szép példányok ritkán kerülnek nálunk eladásra és mesés árakat fizettek velünk a nyereszdekők, míg most a legutánpisabb árak mellett beszerezhetjük azokat.

Rossz termes következményei. A gazdakörökben most már általános és mindenütt tudják, hogy a mult évi répagatérme s göczponton t. i. egész Északnémetország termelő helyein nagyon rosszul ütött ki. A nagy hiányt sokan, — kik répagaggal kereskednek, — mindenféle módon leszállított árakon és olyan áruval igyekeznek pótolni, a mely a „jó“ és „meghibható“ jelzőt semmikép sem érdemeli meg, mert az idei viszonyok közt tárvanyitva az ajtó oly üzelmeknek, melyek a gazdákra nézve végzetesé válhatnak.

Ilyenekkel szemben csak akként nyerhet a gazda érdekeinek helyes megóvására nézve megnyugvást, ha az idei viszonyok közt egyáltalán nem bizza másra rendeléseit, mint épen csak első rendű cözgre, a mely megbízhatóságánál fogva vezérszerepet játszik növénytermelésünk terén. De látjuk különben hogy a valódi fajazonos magvaknak termelői is állást foglalnak már a számos hamisításokkal és visszaélésekkel szemben. A ma megjelent lapokban következő nyilatkozatot tessz közzé egy világhírű külföldi répagatérmező: A Borries-fele eckendorfi (északnémetországi) nemes birtokok központi igazgatósága ezennel közhírré teszi, hogy a kitűnőnek bizonyult eredeti eckendorfi takarmányrépamagjának kizárólagos és egyedüli eladását Ausztria-Magyarország részére Mauthner Ödön budapesti magkerekedő cözgre ruházta át és ennél fogva csakis ezen cözge egyedül képes a valódi eckendorfi répa magot szállítani.

* A Mária Terézia-tallér becstülte. Afrika és a Levante népei között udvalévoleg csodálatos n nagy a Mária Terézia-tallér becstülte. Főleg Atrikában a benszülött arab, a kinek már pénzzel kell fitetni, nem

pedig pálinkával, üvegyöngyvel és más európai érték tárgyakkal, bizalmatlanul néz minden olyan ezüstpénzre, a melyen nem a nagy császárné és királyné képe látható.

Ezen réven valóságos kereskedés fejlődött ki a keleten ezekkel a mi régi ezüstjainkkal, a melyeket éppen aréret most is vernek Bécsben, a Mária Terézia korabeli régi kelettel.

Annira népszerűek a keleten, hogy például Olaszország, mikor Afrikákban massuhal expedícióját kezdte, nemcsak fegyverekkel hanem kellő mennyiségű Mária Terézia-tallérral is el látta magát.

Ez a tallérkereskedés a Keleten nem nagyon tetszik a házigazdának, Törökországnak különösen azóta, a mióta reudbe akarja hozni a maga zavaros pénzrendszerét és megszünteti azt a állapotot, hogy nemely helyen öt-half-le formájú és agyagú pénzdarab is járja ugyanabban az értékben.

Egyik nagy piacza a Mária Terézia-tallérnak Egyiptom és Arabia: most itt kezd a török kormány hadjáratot a Mária Terézia-tallér ellen.

Alexandriából és Adenből érkező hírek szerint a török kormány nem enged meg többé a Mária Terézia-tallérokra fizetésképp való elfogadását, a nélkül, hogy a török birodalom ottani képviselőit erről előlegesen értesítenék.

A fizetésekben ennél fogva nagy késelmek támadtak, a miért is a kereskedő világ körében nagy az elégtelenség.

Időjárás. Északnyugtóról új depresszió közeledik, a mi a brit szigeteken a barométer erős süllyedésében nyilvánul (Stornoway 19 mm.-rel süllyedt a légnyomás), míg a légnyomás maximuma Magyarország fölött terül el. Közép-Európában az idő általánosán száraz és fagyos; csekély csapadékmennyiséget jelentenek Észak-Európából; a hőmérséklet eloszlása egészben változatlan.

Hazánkban országszerte, hideg idő rakodik. Száraz és fagyos idő várható, lassan emelkedő hőmérséklettel.

TÖRVÉNYSZÉK.

Egy emberi szörnyeteget itelt halálra e hó 16-án Párisban a szajnai esküdtszék. Az elítelt egy Lesseven nevű elvetemült párisi munkás, kit általában a montpartrai spanyol néven ismertek, a ki irtóztató kegyetlenséget követett el a leányokon, kiket lakására csalogatott. Így egy Porfin Matild nevű munkás leányt magához edesgetve, midőn az extravaganciájának eleget tenni nem akart, a földhöz vágta, aztán egy revolver agyával agyba-főbe verte, kétszer az arcába lött, aztán pedig derekon ragadva, kidobta a szerencsétlen leányt ötödik emeleti lakásának ablakából az utcára. A leány borzasztóan összetörte magát, de életben maradt. A tárgyalásn általános szánalmat keltett a szerencsétlen teremtés. Az arca csupa forradásos sebhely, egyik lába el van törve, állkapcsa összezúzva. Alig volt emberi kép rajta, amint nagy kinnal a tanuk padjág vonszolta magát.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, febr. 25-én:
Orpheus az alvilágban.

Operette. K. Kopácsi Juliska fölléptével. —

Hétfőn, febr. 26-án:
Üdvöske.

Operette. K. Kopácsi Juliska fölléptével. —

Kedden, febr. 17-én:
Lili.

Enekes vigjáték. K. Kopácsi Juliska fölléptével.

Szerdán, febr. 28-án:
Fernandé.

— Dráma —

Csütörtökön, márcz. 1-én:
Libapásztor.

Operette.

Fősz. rkesztő: **Szinay Gyula.**

Felelős szerkesztő és lapkiadó: **Kósa Barna.**

Főmunkatárs: **Dr. Bakonyi Samu.**

(Szerkesztőség és kiadóhivatal fétér 1828.)

A karlsbadi vizvel vegzett kurák alatt, valamint útdokura gyanánt, ugy esen viz, valamint egyéb ásvány vizek használata után: a
MATTON-FELD
GISSHÜBLER
jelenleg már általánosan az alkalmazásban. Regdenen (de thermis, Carlsbadensis tractus) egy nyilathant, hogy a Giesshübler savanykút Karlsbad ásványvíz szolgált, s hogy e hely forrásának gyógyhatást fokozza (Joschner udvari tanácsos monográfiája Giesshübler Puschteinről.)

Köszvény és csúszban szenvedőknek ezennel a legújabb körökben

Horgony-Pain-Expeller

elnevezés alatt dicsérettel ismeretessé vált *Tinct. Capsici comp.* ajánlólaga legyen emlékeztető hozva. Ezen népszerű házszer 25 óta, mint legmegbízhatóbb fájdalomcsillapító bedörzsölés ismeretes és mindnyájuk által, a kik használták igen kedvelték, úgy hogy további különös ajánlást nem szorul. Uvege 40 kr., 70 kr. vagy 1 f. 20 kr. árú a legújabb gyógyszerárban kapható. Azonban a „Horgony” védjegyre ügyelendő, mert csak a város horgonynyal ellátott üvegek valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyógyszerárához: Richter gyógyszerár „az arany oroszlanhoz” Prágában vagy Török József gyógyszerészhez Budapesten.

(518.) II.

Csak rövid ideig, 6-7 napig lesz itt!

HARCZI kanári madarak

közvetlen Szt.-Andreasbergből, legfinomabb Roller, harang-fuvola- és fülemile-éneklések, melyek világításnál ép úgy dalolnak, mint nappal. Epen most érkeztek és meg vehetők a Fehérlő szállodában I. emelet 10-ik ajtó.

Sondermann W.

(80.) madárkereskedő, Harzból.

Kiadó lakás.

Az olajtűben (Kis-Kassán), a 18. szám alatt, **egy bolt és két szoba, elő-szoba, konyha, fakamara** május 1-től kiadó.

Ertekezhetni ezek felől ott helyben.

(71.)

Eladó gőzcséplő-gépek.

Egy darab 8 ló erejű és egy darab 6 ló erejű jó karban levő **gőzcséplő-gép** kedvező feltételek mellett eladó.

Ertekezhetni ezekről levélben vagy személyesen B.-Ujvárosban, **Csige Sándor** ural, 1267 sz. alatt.

(77.)

1-2

Pályázat.

A debreczeni iparos ifjúság betegsegélyező pénztára évi tiszteletdíjjal járó

pénztárnoki állásra

pályázatot nyit. Az igazgatóság által megválasztandó pénztáros **hetenként három hivatalos órában**, a betegsegélypénztár hivatalos helyiségében tartozik a teendőket végezni s 200 frtnyi biztosítékot nyújtani.

Felhívjuk a pályázni szándékozókat, hogy írásbeli pályázataikat

f. é. márczius hó elsőnapjáig bezárólag

Tóth Kálmán igazgatósági elnöknel (kistemp lom bazár Tóth Ferencz czégnél benyújtani sziveskedjenek. A pályázat mellett a kettős könyvitelbeli jártasság igazolandó.

Egyébb tekintetben alólirottak szivesen nyújtanak felvilágosítást.

Ne vezetett betegsegélyező pénztár egy használt

Wertheimszekrényt megvételre keres. Eladási ajánlatok alólirott elnökhöz kéretnek.

Debreczen, 1894 február 22.

Az igazgatóságért:

Tóth Kálmán, Dr. Márton Kálmán, elnök. titkár. (78)

A debreczeni első Takarékpénztár

XLVIII évi rendes közgyűlését

1894 feb. 25-ik napján délelőtt 10 órakor

Debreczenben, az intézet üzleti helyiségének tanácstermében tartja.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése s az általuk beterjesztett 1893. évi zárszámadások megbirálása.
2. A nyereség miként felosztásának megállapítása.
3. Az igazgatóság javaslata a záloglevelek biztosítékául szolgáló társasági vagydon kijelölése tárgyában az 1893 évi december 10-kén tartott rendkívüli közgyűlés 10 sz. határozata értelmében.
4. Tíz igazgatósági tag választása.

A mérleg és nyereség felosztási javaslatot is tartalmazó igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentések, nemkülömben a 3-ik pont alatti indítvány a folyó 1894 évi február hó 17-től fogva a pénztár helyiségében, a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Alapszabályaink 41 §-a értelmében ezen közgyűlésen tanácskozási és szavazati joggal bírnak mindazon részvényesek, kiknek nevei 1893 december 31-g bezárólag — a részvénykönyvben foglaltatnak.

COGNAC

Czuba-Durozier & Co.

franzosia cognacgyár

PROMONTOR.

Vezérügynökség

Buda és Blochmann Budapest és Bécs.

Mindenhol kapható.

„DEBRECZEN” NYOMDÁJA

(FÓTÉR 1828. SZ. A CSANAK-DRAGOTA-HÁZBAN. (A m. kir. főpostával szemben) teljesen újonnan berendezett könyvnyomda.

Elvállal mindenféle nyomtatványokat:
takarékpénztári, kereskedelmi
ügyvédi és községi nyomtatványokat.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

KÉSZIT:

Gyászjelentéseket, bál- és lakodalmi meghívókat.

ELJEGYZÉSI KÁRTYÁKAT,
TÁNCZRENDEKET és ÉTLAPOKAT.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Vidéki megrendelések **ERDÉLYI ISTVÁN** nyomdai művezető nevére czimzendők.

Nyomdánkat, hol északkeleti Magyarország legrégebb és legelterjedtebb politikai napilapja a

„DEBRECZEN”,

és a szintén elterjedt „DEBRECZENI HIRADÓ” is nyomatik, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szives pártfogásába.

Izléses kiállítás!
Jutányos árak!

Izléses kiállítás!
Jutányos árak!

Hirdetések a „DEBRECZEN” czimű lapban a legjutányosabb árak mellett eszközöltetnek.

SZÁMLÁKAT, ROVATOZOTT IVEKET, NÉVJEGYEKET,
bor- és rum-vignetteket, falragaszokat,
MINDENNEMŰ KÖRLEVELEKET és ÁRJEGYZÉKEKET.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

FOLYÓIRATOKAT és a NYOMDAIPARHOZ tartozó nyomtatványokat izléses beosztással

jutányos árakon.

Bírósági, végrehajtói nyomtatványok készletben tartatnak.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.

Előzetési árak:
helyben, vagy postán küldve:
Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 „ „
Negyedévre . . . 2 „ 50 „
Közli órára . . . 1 „ „
Egyes szám 4 kr.

Előzetési helyben:
Fotó K. Lajos könyvkereskedésében
és a kiadóhivatalban. (Fóter 1828. sz.
alatt.)

A székelyekért.*

Erdélyország legkeletibb részén egy testünkbeli való test és vérünkbeli való a székely nép. Szokásaiban, erkölcsében, járásában tisztább, szüzebb, mint mi vagy Bércezes hazáját nem szedeli át — fá a vasut s így annak áldásától, s annak den eredetiséget nivelláló átkától is megdig megkíméltetett.

Ez a nép otthon nem tud megélni, je, amit szántson, kapáljon, róla arasson annyi, hogy mindennapi kenyert fedezze.

A dolog nem komja: ha valam adja a fejét, bele vágja a fejszét: az végzi. Megbízhatósága olyan, mint a tú ment aranyé; jelleme hamisítatlan Csuszi nem tud megalazkodni kevésbé vén hordja szivét. Férfiai arcán becs leányokén üde báj ömlik el.

Mindössze sem sokan vannak és magyarság e kovászat sem tudjuk magu nevezni. Ahogy nyílik a tavasz, ujhodik meszet: a munkabíró székely férfi vándorbotját s mert oly közel van Románia, átmegy oda szászával. Erejét, becsületességét ott hagyja s talán ját sohasem látja viszont. Leányait édesgetik ott Romániában; gyönyörű szon jár nyomukban.

Bércezes hazája napja rá-csöke csejében mindenikre a szépség, kellen ség, háziasság, szerelem báját: s me virágát ott szedik le Romániában. Az asszonyokká, az asszonyok későbben dalom páriáivá válnak, vagy ott a haza, vagy itthon saját hazájok terbi.

Azt nem is említem, hogy mivel otthon szentsége, ha elhagyja a férfit, kint talán télire ha hazakerül.

Ilyen, a legszárzabbban megírva, kely nép helyzete ma.

Hát a mi dolgunk itt Debrecz általán a magyar alföldön milyen?

Kevés a dologidőben a munkás ha mégis van, rendkívül borsos. Sz a dolgos az ur, s nem a dolgot érzik a dolgosok, hogy mennyit gazdának.

Cselédeink urnójkönl szeszél válogatóság, konfidensek, megbizhat há három hónapot kitöltenek, má mény számba megy. Azok a panas naponta hallhatni a gazdától, gazd tól, végtelenségig menők.

Ugyan miként lehetne ezen a kon segíteni? kérdve kérdi ez is, az

Hát csak tömörüljünk össze, meg lesz oldva: megszűnik sok mi nemes tettet is vizünk véghez létfeltételünkkel szorosán össze van

A székely népet hozzuk ide, ne hogy idegenben elzülljenek.

A székely férfi-munkás, erejé tásával, ügyességével használhatóság mely náczióval versenyez. Becsületé fizethetetlen. Küszöbön van a munk zódjunk velök egész a beszorulás nem bánjuk meg.

A székely leány szép, rok tiszta ruházatban, mint erkölcsé figyelmes, gyöngéd: hozzuk őket is s meg lesz oldva az annyi kellen okozó cseléd-mizéria.

Mily kevesen vagyunk mi elnézzük, hogy ez a mi büszkeség kely nép évről-évre csapatostól elha ját. Debreczen város s a vidék lel ségéhez fordulunk a magyar haz értse meg kérő szözetünk. Ha aköz magyar alföld s a munkás kezék székelyek közül szerzi meg; ha a leányok védőleg kiterjesztik karja

* Térésükben készelt.